

17. MAR 2005

Saksnr.
Arkivnr.

04/ 3558-14

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Dato: 16.03.2005
Vår ref.: 2005/00096
FJA/HH
Deres ref.: 04/3558 FM GK

Høringsuttalelse – endring av grunnfondsbevisforskriften

Det vises til brev av 03.02.05 hvor det var vedlagt et høringsnotat utarbeidet av Kredittilsynet om endring av grunnfondsbevisforskriften. Vi forstår det slik at forslaget er utarbeidet på bakgrunn av innspill fra Sparebankforeningen.

1. Innledning

Det foreslås å endre grunnfondsbevisforskriften slik at det fremgår at fondsobligasjoner i likhet med ansvarlig lånekapital skal holdes utenfor den fastsatte grunnfondsbevisbrøken for fordeling av årsoverskudd. Det foreslås også at bestemmelsen om prioritetsrekkefølge endres slik at det tas hensyn til fondsobligasjoner. Videre foreslås det å innta en ny bestemmelse i grunnfondsbevisforskriften om at Kredittilsynet kan gi nærmere regler om fordelingen av egenkapitaleffekten mellom den "eierløse" kapitalen og kapital tilhørende grunnfondsbeviserne i forbindelse med overgang til nye EU-godkjente internasjonale regnskapsstandarder (IAS/IFRS).

2. Fondsobligasjoner

Utbytte og avsetning til utjevningsfond

Fondsobligasjoner er i likhet med ansvarlig lånekapital gjeldsinstrumenter som inngår i bankens ansvarlige kapital, men ikke i bokført egenkapital. Fondsobligasjoner inngår følgelig verken i den "eierløse" kapitalen eller i kapital tilhørende grunnfondsbeviserne og vedrører derfor ikke fordelingen av korrigert årsoverskudd mellom disse to egenkapitalgrupperingene. Det foreslås på denne bakgrunn å endre grunnfondsbevisforskriften slik at det fremgår at fondsobligasjoner skal holdes utenfor den fastsatte grunnfondsbevisbrøken for fordeling av korrigert overskudd i forskriften § 14 tredje punktum og § 26 annet ledd, punkt 1.

Forskriften § 14 tredje punktum foreslås endret til:

”Summen av det årlige utbyttet og de årlige avsetninger til utjevningsfondet kan ikke utgjøre større andel av korrigert årsoverskudd enn grunnfondsbeviskapitalens, overkursfondets og utjevningsfondets andel av institusjonens totale ansvarlige kapital minus fond for vurderingsforskjeller, fondsobligasjoner og ansvarlig lånekapital, jf. denne forskrifts § 26.” (Endringen er understreket)

Forskriften § 26 annet ledd, punkt 1, første punktum foreslås endret til:

”Summen av de årlige avsetninger til fondet og kontantutbytte kan ikke utgjøre større andel av korrigert årsoverskudd enn grunnfondsbeviskapitalens, overkursfondets og utjevningsfondets andel av institusjonens totale ansvarlige kapital minus fond for vurderingsforskjeller, fondsobligasjoner og ansvarlig lånekapital.” (Endringen er understreket)

FNH finner å kunne støtte dette forslaget.

Prioritetsrekkefølge

Fondsobligasjoner vil ut i fra de vilkår som er fastsatt for opptak av slike instrumenter, ha lik eller bedre prioritet enn grunnfondsbeviskapitalen. Det vises til at Finansdepartementet kan gi finansinstitusjoner samtykke til at fondsobligasjoner på nærmere vilkår kan likestilles med kjernekapital ved beregning av ansvarlig kapital.

Fondsobligasjoner foreslås tatt med i prioritetsrekkefølgen i § 28 første ledd med bedre prioritet enn grunnfondsbeviskapital.

Forskriften § 28 første ledd foreslås endret til:

”Ansvarlig kapital i institusjonene har følgende prioritetsrekkefølge:

- 1) Ansvarlig lånekapital.*
- 2) Fondsobligasjoner.*
- 3) Grunnfondsbeviskapital.*
- 4) Overkursfondet.*
- 5) Utjevningsfondet, grunnfondet og gavefondet har lik prioritet.”*

(Endringen er understreket)

Når fondsobligasjoner tas med i prioritetsrekkefølgen i § 28 første ledd med bedre prioritet enn grunnfondsbeviskapital, vil det være nødvendig å innta en egen bestemmelse om i hvilke tilfeller fondsobligasjoner vil ha lik prioritet med grunnfondsbeviskapital, jf. forslaget til § 28 nytt tredje ledd.

Forslaget til § 28 nytt tredje ledd lyder som følger:

- *”Fondsobligasjonene må kunne skrives ned pro rata med grunnfondsbeviskapitalen hvis kjernekapitalen faller under 5 prosent eller kapitaldekningen faller under 8 prosent*
- *Hvis fondsobligasjoner skrives ned, kan de skrives opp før grunnfondsbeviskapitalen betjenes*
- *Hvis hele grunnfondsbeviskapitalen er tapt, så skrives fondsobligasjoner ned med endelig virkning*
- *Renteberegningsgrunnlaget skal justeres ned ved en eventuell nedskrivning”*

FNH finner også å kunne støtte dette forslaget.

3. Overgang og tilpasning til IAS/IFRS

Innføringen av IAS/IFRS vil ha flere engangseffekter på egenkapitalen som i de fleste foretak vil trekke i ulik retning. Det er i høringsnotatet spesielt vist til at korridoreffektene med hensyn til pensjonskostnader, det vil si avvik mellom det faktiske utfall og de beregningsmessige antagelser, som følge av nullstillingen ved overgangen, for mange foretak, vil medføre at relativt store negative beløp føres mot egenkapitalen.

En fordeling av negative engangseffekter i forhold til grunnfondsbevisbrøken vil for sparebanker som ikke har utjevningsfond eller som har for lite midler i utjevningsfondet, ikke kunne gjennomføres uten å nedskrive grunnfondsbeviskapitalen.

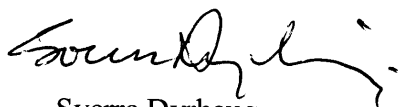
Kredittilsynet ser det som naturlig at egenkapitaleffekten ved overgang til IAS/IFRS, på samme måte som årsoverskudd, fordeles i henhold til grunnfondsbevisbrøken. Dersom denne effekten er negativ og grunnfondsbeviserne ikke har tilstrekkelig midler i utjevningsfondet til å dekke sin andel, mener tilsynet det bør være anledning til midlertidig å belaste sparebankens fond med en større andel enn det som følger av grunnfondsbevisbrøken. Den ”eierløse” kapitalen må imidlertid kompenseres fullt ut i etterfølgende år og perioden hvor den ”eierløse” kapitalen er belastet med en for stor andel, må ikke strekke seg over lang tid.

Kredittilsynet mener det er hensiktsmessig at regler om hvorledes engangseffekten av egenkapitalvirkningene skal behandles i relasjon til bestemmelsene i grunnfondsbevisforskriften §§ 12, 14 og 26 gis i form av likelydende brev til berørte sparebanker. Det vil etter tilsynets oppfatning ikke være ønskelig å gjennomføre endringer i forskriftsbestemmelser siden disse egenkapitaleffektene er ekstraordinære i den forstand at de kun gjelder ved overgangen til IAS/IFRS. Kredittilsynet foreslår at det inntas en ny bestemmelse i forskriften hvor det fremgår at tilsynet kan gi nærmere regler om

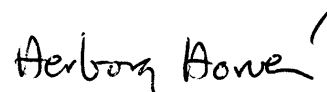
fordelingen av egenkapitaleffekten i forbindelse med overgang til IAS/IFRS, jf. forslag til ny § 29.

FNH har heller ikke innvendinger til ovennevnte forslag.

Med vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON
Finans og juridisk avdeling

Sverre Dyrhaug
Direktør

Herborg Horvei
Kontorsjef